

**KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE**  
**Fakulta sociálních věd**  
**Katedra politologie Institut politologických studií**

---

**POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE**

*V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!*

*Po jejich vyplnění posudek vytiskněte, zakroužkujte navrhovanou známku, podepište a odevzdejte!*

Typ diplomové práce („bakalářská“ nebo „magisterská“): magisterská

Typ posudku („posudek vedoucího práce“, nebo „posudek oponenta“): posudek oponenta

Autor/ka práce : Pavel Janšta

Název práce: Současná role lužickosrbské identity na počátku jednadvacátého století

Autor/ka posudku : Jan Chodějovský

Pracoviště: MÚA AV ČR, v. v. i., Praha

---

**1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE\*)**

		1. Odpovídá schváleným tezím	2. Odchyluje se od tezí, ale odchylení je vhodné a v práci zdůvodněné	3. Odchyluje se od tezí a odchylení není vhodné a v práci zdůvodněné	4. Neodpovídá schváleným tezím
1.1.	Cíl práce	X			
1.2.	Metoda práce	X			
1.3.	Struktura práce	X			

\*) Označte „X“ vybrané hodnocení.

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení ve sloupcích 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 500 znaků)

**2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE**

		Hodnocení známkou
	<b>Bakalářské práce:</b>	
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	
2.2	Pochopení zpracované literatury	
2.3	Schopnost aplikovat prostudovanou literaturu	
2.4	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	
	<b>Magisterské práce:</b>	
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	2
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu	2
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	1
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	1
2.6	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	1

\*) Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 500 znaků)

Autor opomenul některé základní práce k problematice, která sice není hlavním tématem MP, ale které se věnuje v některých kapitolách – dějiny Luž. Srbů, teorie národa. Některá navzájem si odporující tvrzení napovídají o ne vždy důsledné kritice pramene.

*Chodějovský*

### 3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

		Hodnocení známkou
	<b>Bakalářské práce:</b>	
3.1	Logičnost struktury práce	
3.2	Úroveň poznámkového aparátu a odkazů	
3.3	Dodržení citační normy	
3.4	Oprávněnost a vhodnost příloh	
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnot'te stupněm 4!)	
3.5	Grafická úprava	
	<b>Magisterské práce:</b>	
3.1	Logičnost struktury práce	1
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	1
3.3	Úroveň poznámkového aparátu	2
3.4	Dodržení citační normy	3
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh	1
3.6	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnot'te stupněm 4!)	2
3.7	Grafická úprava	1

<sup>\*)</sup>Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 500 znaků)

Podbod 3.4: Hodnocení na hranici 3-4, autor zcela ignoruje závazné normy pro citaci zdrojů, nepřesně identifikuje literaturu, kterou používá, přičemž pro práci tohoto charakteru je práce s prameny, jejich kritika i citační přesnost nezbytná.

4. SHRNUTÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.)

Jako největší problém předložené práce vidím chyby v citacích. Za zcela nezbytné považuji u citací zdrojů z webu uvádět časový údaj, kdy byla informace získána. U literatury panuje nejednotnost v citacích a citace neodpovídají normě. A je nemyslitelné nespecifikovat o jaký druh publikace se jedná. Např. v případě studie V. Hankovce, která vznikla v několika kusech jen pro potřeby MZV a je tedy v knihovnách nedostupná, je taková informace nezbytná.

Stranou nechávám drobné stylistické a gramatické chyby typu vyšínutí z větné vazby nebo nedodržené shody podmětu s přísudkem, které jsou nejspíš dány tím, že autor neměl možnost dát text přečíst a zredigovat nezaujaté osobě. Stejněho druhu je i nejednotnost v užívání lužických a českých podob pomístních názvů.

Osobně na mne působil rušivě i balast slov, který je někdy na škodu logickému běhu textu a udržení souvislé linie stejně jako přemíra latinských termínů nebo přirovnání, které práci „nezvědečí“, ale dodají jí spíše charakter popularizační. Místy obsahuje text příliš rozvláčné obecné pasáže věnované jednotlivým pojmům, s nimiž Taylor (resp. autor) pracuje, nicméně vždy se naštěstí daří vrátit se k jednotící linii a hlavnímu tématu. Ale možná je to autorův osobitý styl psaní a má na něj tedy právo.

Za problematický však považuji závěr, respektive jeho formu. Je to více resumé ve stručnosti opakující již dříve napsané informace než syntéza a vyvození určitých závěrů. Navíc zde autor doslovně opakuje formulace před tím uvedené v textu, v některých případech i v podobě celých vět.

Pro práci tohoto charakteru nepovažuji za vhodné používat pro část textu popisující dějinný vývoj lužického území a národa v tak velkém množství informace z internetu, když je dostatek odborné literatury. Mám zároveň výhrady k tomu, že zatímco na jedné straně autor jen v minimální míře využil nebo zcela opominul práce z posledních padesáti let, tak téměř jedno století staré a v mnoha směrech zastaralé (byť velmi obsažné) práci A. Černého poskytuje mnohem větší prostor. Při vši úctě k osobě Adolfa Černého je nutno konstatovat, že historická i archeologická věda urazily od okamžiku, kdy vydal svou knihu, velký kus cesty a bylo by proto záhodno opřít se o novější studie. Nicméně musím ocenit, že autor využil v hojně míře též zahraniční literaturu.

Ale pokud se zmiňuje, byť jen v obecné rovině, o problematice národa, jeho charakteristikách, formování a identitě, považoval bych za vhodné, resp. nutné, kdyby se seznámil také s texty prof. M. Hrocha.

*Chodský S*

V seznamu literatury jsem však žádnou z jeho prací nenalezl. Stejně tak by bylo vhodné prostudovat i práce M. Řezníka.

Pokud jde o věcné připomínky, přikládám výčet toho, co mi přišlo nepřesné nebo sporné.

- a) K údajům na s. 33 – Nelze opomenout skutečnost, že právně (na úrovni skutečně mezinárodní) byly minoritní záležitosti řešeny i v souvislosti s mírovými smlouvami, podepsanými po I. světové válce roku 1919 v Paříži s Německem a Rakouskem. Zároveň jsou i jasným příkladem toho, jak nejasné a různě interpretované jsou termíny národ, národnostní menšina a etnikum. Ochrana národnostních menšin, obsažená v mírových smlouvách, se totiž vztahovala jen na etnické skupiny, které se ocitly (po změně hranic) či již po staletí žily na území státu, obývaného jiným většinovým etnikem, avšak zároveň v sousedství existoval jejich vlastní národní stát, resp. stát, kde tito představovali majoritní etnikum. V případě Německa tak mírová smlouva i přes všechnu snahu zástupců Lužických Srbů uváděla jen dvě národnostní menšiny – Dány a Poláky. Šlo tak v podstatě o reciprocitu – Dánům v Německu měla být zajištěna kulturní, školská a jazyková práva a totéž bylo žádáno pro Němce v Dánsku apod. O ustanoveních na ochranu menšin v mírových smlouvách se autor zmiňujete okrajově až v poznámce č. 173.
- b) Poznámka k textu na s. 42 – pro úplnost je nutno dodat, že do Paříže nejela srbská delegace, ale dva zástupci SNW – A. Bart a J. Bryl, kteří neměli oficiálně status delegátů a vystupovali jako členové delegace československé, odborníci na lužickosrbskou problematiku. Všechna jednání a memoranda však vedli a podávali ve spolupráci s A. Černým jménem SNW, nikoli ČSR. Beneš pravděpodobně na možnost usilovat o získání Lužice rezignoval již na začátku mírových jednání, avšak otevřeně jim to nikdy nepřiznal.
- c) Poznámka k textu na s. 44 – s „cizí“ krví a (ne)přináležením Srbů k německé Volksgemeinschaft to není až tak jasné a černobílé. Dlouho se vedly spory o tom, co jsou Srbové zač, jaká je jejich (ne)příbuznost s germánským obyvatelstvem. Proti sobě stálo několik koncepcí (např. W. Steller x O. Reche), kde na jedné straně byli považováni za srbsky hovořící Germány, zatímco oponenti je identifikovali coby příbuzné Poláků, přičemž ta druhá nabyla vrchu až na počátku války.
- d) Poznámka k textu na s. 44-45 – počáteční podpora Hitlera ze strany části Lužických Srbů byla dána i tím, že ve svých projektech počítal s územně správní reformou, centralizací a zrušením spolkových států, což dávalo Srbům naději, že se podaří dosáhnout administrativního spojení Lužice.
- e) Poznámka k textu na s. 85 – psát o duchovních, kteří „sudovali na Lužickém semináři v Praze“ je poněkud zavádějící – jednalo se svého druhu o kolej, která poskytovala lužickosrbským studentům v Praze střechu nad hlavou a kam také docházeli čeští duchovní, literáti a vědci a pořádali pro přítomné přednášky. Ale jinak obyvatelé semináře studovali na pražské universitě nebo v kněžském semináři.
- f) Poznámka k textu na s. 95 – v této souvislosti by stálo za to připomenout, že v minulosti nebyli Lužičtí Srbové schopni v otázce voleb „táhnout za jeden provaz“, naopak partajničeni a neschopnost domluvy mezi katolíky a protestanty nedovolilo ani v dobách největšího ohrožení vytvořit lužickosrbskou kandidátku, kterou by byli všichni L.S. ochotni podpořit.

#### 5. OTÁZKY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT (jedna až tři):

5.1	V čem (a zda vůbec) vidíte význam národa/národů pro evropskou společnost 21. století?
5.2	Je existence národů více faktorem bránícím spolupráci nebo je v různosti síla společenství?
5.3	

#### 6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (po vytištění posudku ručně zakroužkujte vámi navrhované hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ (max. 500 znaků)

Datum: 27. ledna 2010

Podpis: .....